

Nyhetsbrev Betaltjänster Skåne

Välkommen till vårt första nyhetsbrev!

Ett ovanligt år 2020 går mot sitt slut. Vi har alla haft stora utmaningar på grund av Covid-19 pandemin och kravet att hålla avstånd. Bland dessa utmaningar hör att handla mat, betala räkningar och övriga varor och tjänster. Alla privatpersoner i samhället ska kunna betala i vardagen och även kunna ta ut kontanter. Detta har för vissa varit extra svårt i år.

Länsstyrelserna har sedan 2009 då svensk inkassoservice försvann och ersattes av marknadskrafter haft i uppdrag att bevaka tillgången till grundläggande betaltjänster. För att bevaka tillgängligheten till betaltjänster för målgrupperna äldre och personer med funktionsvariation anordnar vi bland annat dialogmöten, tar fram informationsmaterial och gör olika utvecklingsinsatser.

I nyhetsbrev, som ska ges ut några gånger per år, kommer vi att samla information som vi tror kan vara av intresse. Det finns även möjlighet att delta i undersökningar och vara med i användartester, anmäl er nedan.

Sprid gärna nyhetsbrevet vidare till vänner, bekanta och era medlemmar runtom i Skåne!

Innehåll:

- Året som gått
- Att betala i vardagen
- Brister i Skånetrafikens biljettsystem
- Hur säker är blippfunktionen?
- Manualer för att kunna betala digitalt
- Testa att handla på internet i en trygg miljö

Året som gått

Länsens årsrapport om hur tillgängligheten till betaltjänster ser ut visar att Covid-19 pandemin har påskyndat minskningen av kontanter i samhället och allt fler börjar använda digitala betaltjänster.

Bara i Skåne har 25 kontantuttagsställen stängt under året och det finns bara 31 ställen kvar i länet att betala räkningar kontant. Det kan jämföras med 117 kontantuttagställen 2015 och 41 ställen 2019. Nationellt har kontantuttagen minskat mellan 18 och 25 procent.

De som står utan tillgänglighet till digital teknik får svårare att betala allt från räkningar till

kollektivtrafik. Försäljningsställen som valt att bli kontantfria har ökat under pandemin men faktum är att kontanterna i sig inte sprider smitta. Det är viktigt att det även i fortsättningen går att betala med kontanter.

Anhöriga tar ett stort ansvar för att hjälpa, både vad gäller att betala räkningar men även för varor och tjänster. Samhället ställer krav som är svåra att leva upp till för dem som saknar tillgång till tekniken.

> Här hittar du årsrapporten

Att betala i vardagen

Använder du kontanter eller är du helt digital eller något mitt emellan? Vi vill gärna få reda på hur du som privatperson, företagare eller föreningsrepresentant klarar av att tekniskt betala räkningar, ta betalt för varor och tjänster och om det fungerar att lämna in dagskassar på bankkonto.

[Här kommer du till enkäten om hur du tycker att det fungerar att betala och att ta betalt i samhället.](#)

Brakar du hjälpa en närstående?

Vi vet att många har ett digitalt utanförskap och därför är beroende av att någon närstående hjälper till vid betalningar. Brukar du hjälpa en närstående? Vi har gjort en enkät för att undersöka vilka problem och utmaningar som då kan uppstå.

[Här kommer du till "Att hjälpa närstående med digitala betaltjänster"](#)

> Betaltjänster på Länsstyrelsens webbplats

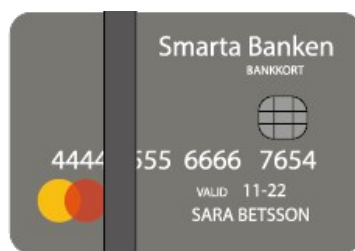
Brister i Skånetrafikens biljettsystem

Henrik Eldh, ombudsman på Synskadades Riksförbund (SRF), berättar att det finns brister som är kopplade till Skånetrafikens nya biljettsystem.

- Bland medlemmar i SRF är det många som inte har en smarttelefon och saknar förutsättningar att hantera en sådan. Kan man inte använda Skånetrafikens app för att hantera biljetter så finns fler alternativ men de har stora brister menar Henrik. Biljettautomaterna saknar förstorande funktion på displayen och det finns ingen talsyntes. Skånetrafiken säger då att man kan lösa biljett på Skånetrafikens kundcenter men dessa finns ju bara på ett fåtal ställen menar Henrik.

På stadsbussarna går det att lösa biljett bara genom att "blippa" sitt bankkort mot biljettläsaren på bussen. Många äldre tycker det känns otryggt och Henrik känner till flera som stängt av blipp funktionen på sina kort för att de tror att någon kan lura åt sig pengar via denna funktion. Det går att köpa ett biljettkort för 30 kr på Skånetrafikens kundcenter men man kan bara ladda detta kort med biljett via appen, webben, biljettautomater eller via kundcenter.

Skånetrafiken känner till bristerna och menar att pandemin har försenat arbetet med tillgängligheten på exempelvis biljettautomaterna.

Hur säker är blippfunktionen?

Idag är det många som är oroliga för att pengar ska stjälas från ens bankkort. Detta då korten kan läsas av med ett blipp, utan att sättas in i en kortläsare. Många kontaktar därför sin bank samt polisen, för att fråga om korten är säkra.

Enligt Nationellt bedrägericentrum, NBC, finns det ingen indikation på att trådlös skimming skulle vara något problem. Den information som går att få genom att läsa av kortet är inte tillräcklig för att utföra internetbaserade köp i Sverige (och många andra länder) eller skapa nya kort. Detta eftersom cvv/cvc-numret inte kommer med vid avläsningen. Det har NBC bekräftat via labbtester. Sådan information kan i så fall enklare köpas på illegala hemsidor.

Gällande skyddskort mot trådlös skimming finns det effektivare och billigare sätt att skydda sig genom att till exempel spärra sitt kort för köp på internet och utomlands, eller använda en korthållare i metall.

Tips, minska risken att bli utsatt för digitala brott:

- Klicka aldrig på länkar du är osäker på.
- Ha starka och unika lösenord eller lösenordsfraser.
- Lås ditt bankkort för online-köp så du bara öppnar upp det när du ska handla online.
- Lämna aldrig ut koden till ditt BankID eller ditt bankkort

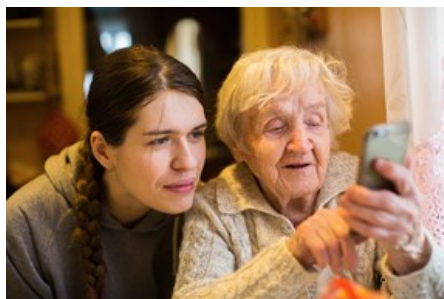
Manualer för att kunna betala digitalt

I en tid då många sitter isolerade hemma, med begränsade möjligheter att röra sig i samhället, ser vi ett ökat behov av att kunna göra digitala betalningar via mobilen. För den som inte tidigare har använt sig av dessa tjänster kan det vara svårt att komma igång på egen hand. Länsstyrelsen har därför, i samverkan med landets övriga länsstyrelser, tagit fram enkla manualer för Android och iPhone. Användaren guidas steg för steg genom processen att ladda ner och komma igång med BankID och Swish.

Här hittar du manualerna:

[Enkel manual för Iphone](#)

[Enkel manual för Android](#)

Testa att handla på internet i en trygg miljö

Nu har du chansen att prova hur det går till och lära dig mer om e-handel, utan att riskera att något går fel.

Länsstyrelsen arbetar tillsammans med Funka, experter på tillgänglighetsfrågor, i ett projekt för att skapa förutsättningar för att fler ska kunna handla på webben. Just nu utvecklar vi en plattform där du kan öva på hur e-handel fungerar, samtidigt som du lär dig mer om olika digitala sätt att betala på.

För att övningarna ska bli så bra som möjligt behöver vi testpersoner som hjälper oss – vill du vara med?

Vi söker testpersoner som är nyfikna på e-handel. Det spelar ingen roll om du har handlat på internet förr eller om du aldrig har gjort det, alla är välkomna!

Testet tar ungefär en timme och genomförs på distans.

Du är välkommen att ställa frågor eller anmäla dig till Ewa Björk på Funka på e-postadress: ewa.bjork@funka.com.

Här kan du läsa mer om projektet:

[Digitala betaltjänster för alla!](#)

Vi önskar dig en riktigt God jul och ett Gott nytt 2021!

KONTAKT

Catharina Hellström Engström,
catharina.hellstrom.engstrom@lansstyrelsen.se
010-2241372

Lisbet Smolka Ringborg,
lisbet.smolka-ringborg@lansstyrelsen.se
010-2241636

Lännsstyrelsen
Skåne

Öppna nyhetsbrevet i din webbläsare
Läs hur Lännsstyrelsen behandlar dina personuppgifter
Vill du avregistrera dig från nyhetsbrevet?

Hjälp oss att bli bättre genom att visa vad du tyckte om nyhetsbrevet

Skickat med Paloma